

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 3. Recentiores Implicantiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

instrumentis emanativè debitis, & producibilibus; non autem de instrumentis aliunde quæsitis.

Punctum Difficultatis 3.

Recentiores Implicantia.

PRIMA IMPLICANTIA est. Quâ utitur Perez num. 17. Essentia Dei includit visionem, quâ Deus se videt; Ergo videre Deum per essentiam erit videre visionem, quâ Deus se videt, & quidem non aliter, quàm Deo manifestante liberè: Ergo Deus loquitur cuilibet rationali creaturæ videnti ipsum Deum: Nam omnis manifestatio libera, quæ vel sit immediata manifestatio proprii conceptus, vel exhibitio signorum manifestativorum, est libera locutio.

Unde ulterius sic formatur argumentum: Omnis manifestatio immediata facta cuilibet creaturæ à Deo de visione, quâ Deus se videt, est revelatio, vel locutio divina de re, quæ non potest esse manifesta, nisi per revelationem, & locutionem divinam: Sed omnis talis revelatio est supernaturalis; Ergo & illa visio.

RESPONDERI potest in primis, non esse demonstrabile, quòd non possit videri divina Essentia, & non videri personæ, vel attributa: Consequenter dici posset, Non esse demonstrabile, quòd non possit videri divina essentia, & non videri saltem clarè, quoad hoc, in quantum Deus, est visio sui ipsius.

Deinde, hoc quòd est videre visionem Dei, Deo se manifestante liberè; dupliciter accipi potest, nempe quòd se Deus manifestet liberè antecederet, id est, habendo potestatem ponendi vel non ponendi creaturam, quæ illum ita videat; & sic nego possibilem esse creaturam, cui eo modo se manifestet non liberè Deus, quia creatura eo ipso, quòd creatura sit, antecederet non est exigitiva essentialiter, ut existat. Deinde potest Deus manifestare se liberè creaturæ in hoc sensu, quòd scilicet, quæcunq; posita, non habeat jus & exigentiam naturalem videndi Deum, videndique visionem quâ se videt, & hoc probandum fuisset, de hoc enim est quæstio, & hujus implicantia quæritur.

Quamquam etiam ex hoc posset implicantia dicta solvi salvarique, quomodo tunc liberè videatur Deus, quia sicut posita creaturâ rationali, quæ naturaliter noscit Deum abstractivè, liber est adhuc Deus, ut concurrat ad illam notitiam; ita & in præsentia.

Vel si mavis, dicere poteris, quòd liberum sit quidem Deo se revelare, sed posita illâ revelatione non indigeat creaturâ, elevante principio, ad illud revelatum intuitivè noscendum.

Cur item non poterunt dari revelationes, quæ non sint extra vires naturæ? Et sicut quam-

vis Angelus A. videt naturaliter substantiam Angeli B. & tamen non videt actus illius liberos, ut ita fervetur bonum naturæ rationalis, quòd stat in jure secreti, ita etiam in præsentia.

Rursus assumptio illius principii; Locutio propria est manifestatio interni conceptus absolute loquendo falsa est, quia, si Dominus Deus revelaret mihi, quid cogitet Paulus, reverà tunc haberem manifestationem interni conceptus Pauli, & tamen nunc non loqueretur mihi Paulus. Deus item noscit omnes nostras cogitationes, nunquidne omnibus illis Deo loquimur?

Quando autem adducit locum S. Pauli, quòd nemo sciat secreta Dei, nisi Spiritus Dei, locus ut sonat non est accipiendus, aliàs probaret etiam abstractivè non posse Deum nosci naturaliter, imò nec ab ipsa visione supernaturali, quia nec ipsa est Spiritus Dei: Procedit ergo locus vel de actibus Dei liberis, vel de præsentia serie creaturarum.

ADDO etiam quòd concessa hac propositione, quòd de ratione beatitudinis sit ultimum incrementum, quòd potest haberi in vita intellectuali, in qua crescimus nostris intentionibus, non sequitur tamen intentum Perez; quare enim tale incrementum non posset adhuc esse debitum secundum vim naturæ? Imò hoc incrementum, non esset summum in ordine, quia naturaliter abstractivè noscimus Deum, crescimusque per hanc notitiam, in vita intellectuali, & tamen illud incrementum non est summum ratione ordinis; possemus enim adhuc elevari ad habendam de Deo notitiam abstractivam supernaturalem; ita & in præsentia posset illa creatura naturaliter videns Deum elevari ad illius visionis actum supernaturalem producendum cum casu quo non elevetur sit productura actum visionis Dei in entitate naturalem dignior; erit ille actus supernaturalis, sicut dignior est abstractiva Dei cognitio, si supernaturalis foret. Possemus etiam crescere per attingentiam actuum Dei liberorum, ut crescunt Angeli, qui connaturaliter vident suas substantias, & per manifestationem actuum liberorum acquirunt incrementum vitæ intellectualis.

Ceterum illa Propositio, esse amabile summè in suo genere, & non propter indigentiam allativam doloris, aut corruptivam, vel impeditivam existentiae, est boni præstantia & nobilitas: Hæc, inquam, propositio instantiam habet in Deo, quia Deus de facto amat se, & noscit se tali necessitate, ut desineret illius existentia, si se non nosceret; Ergo potest esse bonum summè amabile, quamvis negatio amoris existentiam illius solveret.

INSTAT primo. Deus est talis, qui possessus quolibet gradu beatitudinis supernaturalis animi fatiatur; est enim Deus bonum, absque defectu; Ergo implicabit possideri illud, & non habere possessionem quâ possidens posset esse con-

contentus: Sed si esset possibilis natura, cui esset connaturalis visio Dei per essentiam, posset accipere ut in minori gradu Deum videret, quam posset naturaliter, imò ita accideret, quia imperus charitatis nullum habet finem & modum. Deinde una natura supernaturalis foret melior, quam alia; id est una ferretur naturali impetu ad maiorem beatitudinem, quam alia. Ergo minor beatitudine non esset contenta, imò posset esse poena aeterna videre Deum in minori gradu, quam posset naturaliter videri.

Ex quibus omnibus formatur argumentum in Camestres, Deus visus cuilibet naturæ creatæ est bonum sufficiens: Nullum bonum naturaliter debitum est sufficiens; Ergo nullum bonum naturaliter debitum alicui creaturæ, est Deus visus in se.

RESPONDERI potest argumentum habere rationem in supernaturali visione; nam etiam in illa dantur gradus & impetus charitatis, etiam in illa non habet finem: & si dicas in supernaturali beatitudine contentari videntem mensuram, quam illi præfigit liberalitas Dei per lumen gloriæ, vel quam præfigit ipsum speculum voluntarium Deus ita & in præsentia contentatio illa dicitur oriri ex conditione naturæ, et voluntario speculo Deo, licet naturaliter attingibili.

Ad argumentum in Camestres disting. Minor: Nullum bonum naturaliter debitum tanquam terminus, & obiectum actus, est bonum sufficiens. Neg. Min. Nullum bonum naturaliter debitum tanquam passio, vel proprietas &c. est sufficiens. Conced. Minor. Disting. q. Consequenti, nego consequentiam; Deus autem est bonum debitum, tanquam obiectum.

INSTAT 2. ex Aristot. 14. Metaph. cap. 4. ubi dicit, Essentiam Dei consistere in bonitate sufficiens; Ergo videre illam essentiam, erit beatitudo; cum autem Deus sit etiam Trinus, videre naturaliter Trinitatem, erit aliquid superabundans, bonum autem superabundans non debetur naturæ.

RESPONDERI potest, Bonum superabundans naturæ, seu excedens vires naturæ cognitivas & appetitivas est bonum superabundans; sed non bonum quod est superabundans ex fecunditate naturæ, & identificatum realiter sufficiens.

INSTAT 3. ex Nazianz. Orat. 2. de Pace ubi dicit: Conditionem cujuslibet naturæ intellectualis creatæ esse servilem; videre autem Trinitatem superat conditionem servilem.

Responsum huic argumento supra in simili. Deinde hic non queritur Auctoritas, sed ratio.

SECUNDA IMPLICANTIA. Si persona putaretur creatæ, esset per suam naturam capax videntis naturaliter Deum, & esset per suam essentiam digna visione Dei, & non esset; esset quidem, quia qualibet persona per suam naturam,

est digna beatitudine, aut certe ei debetur facultas libera, eam obtinendi, neque potest eam privari naturaliter, nisi in poenam peccati; non esset autem digna, quia si spectemus ipsum bonum beatitudinis consistentis in visione Dei, per essentiam, illud est bonum plusquam sufficiens ad bonum, cuius aliquis est dignus ex sua natura, est bonum iustum, & æquale non ultra dignitatis spem, & confidentiam. Ergo.

RESPONDERI potest, dignitatem sumi posse pro sola proportionem & æqualitate geometricam; & talis non repugnat creaturæ, in ordine ad videndum Deum, daturque etiam in ipsa visione supernaturali, & naturali beatitudine, fundaturque hæc proportio in proportionem notabilis & noscitur. Secundo potest accipi dignitas proportionem & æqualitate Arithmetica, & hæc impossibilis est creaturæ, sed non requiritur ad visionem; quia nec in naturali beatitudine habetur.

Deinde Justitia illa & æqualitas dupliciter spectari potest, vel respectu actionis, quæ est beatificativa ut quo, & inter hæc & beatificandum, intercedere debet quæ sita illa æqualitas, & justitia; non enim potest esse ratio agendi ut quo, excellentior, principio activo. Secundo potest spectari illa æqualitas & justitia respectu obiecti circa quod, & cum hoc beandus non debet habere æqualitatem, ut patet in naturali beatitudine & ipsamet supernaturali.

Falsa etiam est hæc propositio: Beatitudine debita secundum vires naturæ non potest creatura rationalis nisi in poenam privari; nunquidne jam desineret tunc Deus habere rationem speculi voluntarii? Nunquidne titulo solius exercitii suæ libertatis, non posset subtrahere concursum? Et sicut in moribus Regi non additi non admittuntur ad videndam faciem Regis, idque in poenam; & nihilominus aliqui etiam ex fidelibus subditis non admittuntur non in poenam, sed ad servandam Majestatem: vel ex ordine Principis; ita & in præsentia. Ad alia solvenda

NOTO 1. de hoc ipso queri: Cur non possit dari creatura, naturaliter omnia, ut ait Paulus, credens, sperans, etiam independentem ab unionem hypostaticam. Illa Propositio: Nemo potest videre Deum, qui non possit eum summè amare, si ly summè accipiat pro necessario vera est, nam Deus clarè visus necessitat ad amorem; sed falsa hoc sensu, quod debeat intensissimè, & excludendo amorem maiorem, amare; de facto enim hoc non habetur, etiam in beatitudine supernaturali. Nec tamen illa charitas esset substantialis, sed distincta realiter, eo quod non detur creatura, suum actum sibi identificans.

NOTO 2. Fidem naturalem, itemque actum quemcunque non distingui obiecto à supernaturali; hinc possibilis est creatura naturaliter credens existentiam incarnationis, saltem ex sup-

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Rom. de Z:
D. VT

posita revelatione, poteritque dari creatura naturali actu subdens humanitatem Deificatam Deo: Nam & Catholici hoc non semper actu supernaturali faciunt. Quando dicitur,

Christum habere radicem nostræ fidei, id verum est de præsentium rerum ordine; maxime quoad fidem supernaturalem: Per quod etiam explicari debent aliæ Auctoritates S. Pauli.

NOTO 3. Ad cognitionem illam naturalem, quæ videretur Deus, posset absolute loquendo, concurrere etiam species impressa; cujus infusionem & comproductionem, posset deposcere illa creatura, vel saltem exigere, ut à suo intellectu agente producat. Sed posset etiam dici, quod sine specie impressâ, sed per immediatum concursum videret Deum. Concessa autem illa specie, sicut in aliis materiis, est necesse poni ejusdem excitationem, concursum divinum, &c. sic & in præsentia.

TERTIA IMPLICANTIA. Si possibilis esset talis natura, Deus esset objectum formale motivum illius per solum concursum generalem, quod multis probat; hoc autem est impossibile; quia quando effectus fit à causa secunda, per solum concursum generalem, tunc determinatio quantitatis effectus, fit à causa secunda; intellectus autem non potest determinare quantitatem visionis: Hæc enim potest esse major & major, & intellectus ad hunc effectum, sunt æquales. Non etiam poterit fieri ab objecto determinatio visionis; quia hoc supponitur esse infinitum, adeoque quantum de se potens facere majorem & majorem intensionem; Ergo hoc referri debet ad Dei volitionem, adeoque ad concursum specialem.

RESPONDERI potest, specialitatem concursus duplicem cogitari posse; Primam, quæ sit ordinis supernaturalis, qualis de facto datur ad visionem beatam: Et alia specialitas, intra ordinem naturalem, qualis esset ad invenientiam quadraturam circuli, talisque specialitas ad illam visionem naturalem admitti posset.

Deinde istud principium quod quando effectus fit à causa secunda per concursum generalem, quod determinatio pendeat à causa secunda, universaliter falsa est, quia per concursum generalem posset venire canis ad bivium, manereque indeterminatus à circumstantiis ad unam potius viam: Quo casu determinatio illius spectaret ad causam primam.

Denique dici posset, quod jus videndi Deum secundum vires naturæ supponat hanc conditionalem, si Deus voluerit; ad eum modum, quo potestas in Angelo A. videndi secreta, Angeli B. est naturalis, illiusque exercitium naturale, supposita revelatione Angeli, cujus est secretum: Sic & in præ-

senti.

DIFFICULTAS II.

Deciditur de titulo questionis.

DICENDUM est. *Non esse possibilem creaturam, cui sit connaturalis Dei visio.*

Vidimus supra non posse hanc conclusionem à priori, & demonstratione Metaphysica probari; potest tamen demonstrari à posteriori, & demonstratione Theologica assumente principium fidei, sic. Quia & esset naturalis illa visio illi possibili creaturæ, & non esset; esset quidem ut supponitur; non esset autem, ut probatur: Quia si illi possibili creaturæ esset naturalis Dei visio, tunc visio, quæ de facto datur, non esset supernaturalis, quam tamen docet fides, esse supernaturalem. Seq. prob. quia quod est supernaturale, debet esse tale (secundum statum questionis in materia de Ente supernaturali) ut sit excelsus & supernaturalis cuicumque creabili substantiæ; Ergo si visio esset alicui creabili substantiæ naturalis, hoc ipso visio quæ datur, non esset supernaturalis.

Respicit hoc argumentum in primis principium negativum; quia scilicet quodcunque est fundamentum ex vi supernaturalitatis petibile, probans aliquid esse supernaturale omni substantiæ creatæ, idem probabit de visione.

Neque dicas illam visionem fore distinctam specie à præsentia quæ datur; dicam enim unionem hypostaticam, vel quæcunque alia entia, indubie respectu quarumcunque creabilium naturarum supernaturalia, posse esse alicui creaturæ naturalia, modo distinguantur specie.

Respicit deinde idem argumentum varias Auctoritates, quas post alios adducit Martinon. d. 8. n. 63. quæ probant visionem, esse omnino supernaturalem, & vitam æternam, esse gratiam Dei; inter quas Auctoritates est Augustini auctoritas ex Epist. 114. c. 15. *Siquæris, inquit, quomodo Deus sit invisibilis, si videri potest? Respondeo, invisibilem esse naturam; videri autem cum oculis, sicut vult.* Et inferius: *Est natura sua invisibilis & incorruptibilis, qua contentum posuit Apostolus dicens: Regi seculorum invisibili & incorruptibili, quia sicut nunc incorruptibilis, nec postea corruptibilis; ita non solum nunc, sed semper invisibilis.*

Objeit Major, Mol. Arriaga, & alii. Coniunctum ex intellectu, & lumine gloriæ, non est infinitæ perfectionis: Ergo potest æquari positione finitæ perfectionis substantiæ, eousque auctæ; ut accedat ad æquandum, coniunctum illud, ex intellectu & lumine gloriæ; Ergo & quæ naturaliter noscat divinam essentiam; quia illud constatum naturaliter noscit eandem: Quod ulterius in hoc fundatur: Quia unum finitum potest æquari ab alio finito, si creascit in perfectione.

RESPONDERI potest. Retorq. arg. Constatum ex potentia creata, & concursu divino gene-